

www.jollibre.com

© Del text: 2016, Caterina Valriu

© De les il·lustracions: 2016, Rebeca Luciani

© D'aquesta edició:

2018, Santillana Infantil y Juvenil, S. L. i Grup Promotor, S. L.

Carrer de les Ciències, 73 (Districte econòmic Plaça d'Europa)

08908 L'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 93 230 36 00

ISBN: 978-84-16661-27-5

Dipòsit legal: M-39.208-2015

Printed in Spain

Segona edició: maig de 2018

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Rubén Chumillas, Julia Ortega i Álvaro Recuenco

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Si en necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment, adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

L'amic de paper

Caterina Valriu

Il·lustracions de Rebeca Luciani

jollibre

I

7

Feia poc que en Reinald vivia en aquella ciutat. Estava acostumat a rodar món; la feina del seu pare feia anar tota la família amunt i avall. Maletes obertes, minyones noves, menjars desconeguts. Pujar i baixar embalums, patir per por de perdre les joguines, els llibres o els seus petits tresors entre un trasllat i l'altre. Però també li agradava aquell tragí. Cada nova casa era un món per descobrir; cada barri on s'instal·laven, una selva per explorar. Cada escola... Bé, de les escoles hi havia molt per dir. Sempre l'enviaven a un col·legi car, d'aquests que en diuen «internacionals», on tothom parla anglès com si en obrir de cop la porta del carrer haguessin de topar de nassos amb el Big Ben. En Reinald ja

hi estava acostumat: nois amb roba de marca i classes d'equitació als capvespres, noies presumides i perfumades que caminaven amb la punta del nas alçada cap al sostre, bravates i converses buides d'un cap a l'altre del passadís, de dilluns a divendres. Professors estirats, com si duguessin una escombra a l'esquena. Uf, un fàstic! A vegades tenia enveja de les petites escoles de barri, on els nens jugaven a futbol en calçons curts i samarreta, els genolls plens de crosteres i els cabells esvalotats; crits i renou i olor de llapis, de plàtan madur i de pa amb xocolata. El seu col·legi era selecte, il·lustrós, encerrat, endreçat, avorrit, inodor, insípid. Semblava que mai no hi pogués passar res digne de ser explicat.

Mentre pensava en tot això, sonà solemne el timbre de casa. El majordom obrí i l'avisà: tenia visita. Visita? Com podia ser? Encara no coneixia gairebé ningú allà, tot just els companys de classe i, de molts, encara no en sabia el nom. Guaità al rebedor i el va veure, clenxinat i plan-

xat. En Lluís! El setciències de la classe. Ostres!
Aquell a qui tothom mirava de reüll, massa sa-
berut per ser amic seu, massa seriós per ser amic
de ningú. I ara, què se suposava que havia de fer?
Què devia voler?

—Bon dia! —saludà cerimoniós en Lluís quan
en Reinald s’hi acostà, tot baixant l’escala amb
quatre bots.

10

—Hola! Com va? Què fas per aquí? —va respondre en Reinald, sense ocultar la seva sorpresa i la poca il·lusió que li feia la trobada.

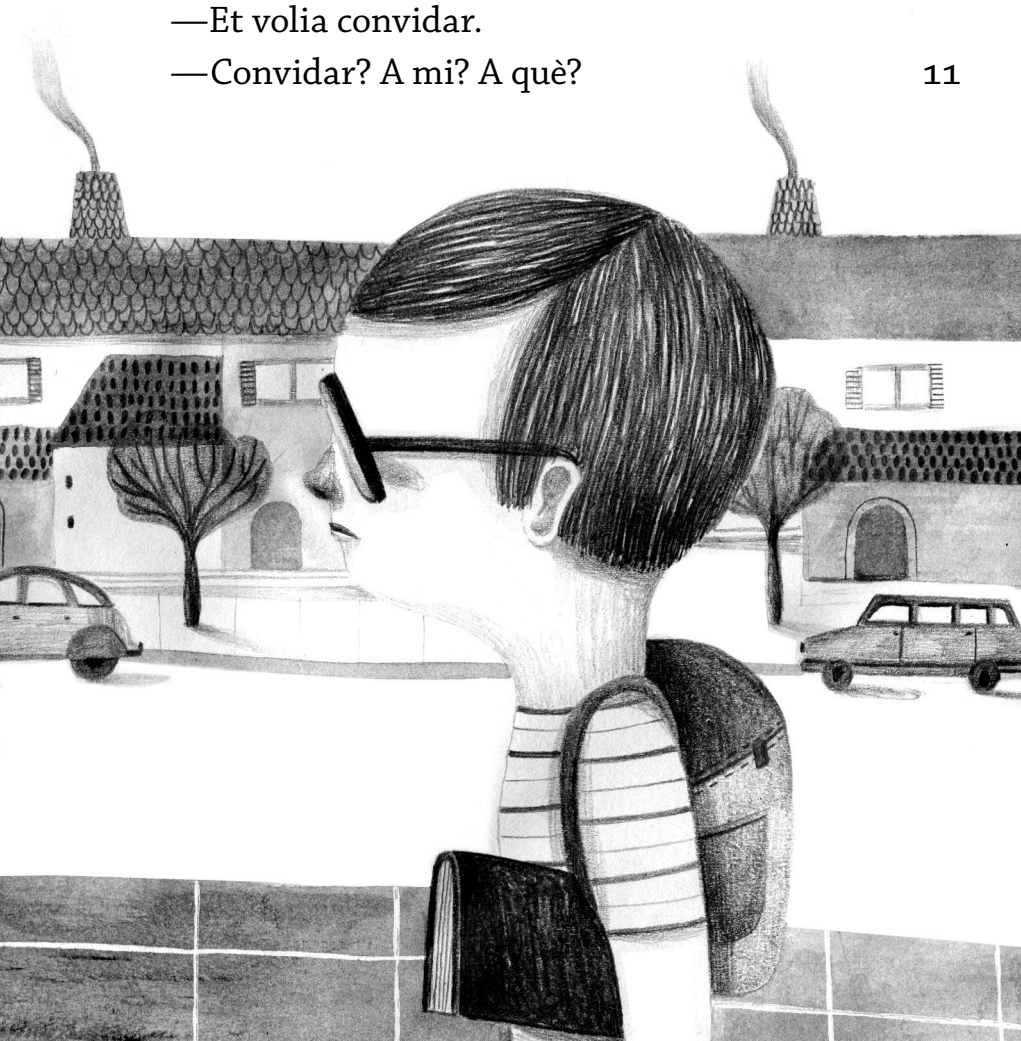
—Res, passava per aquest carrer i he recordat que havies dit que vivies aquí i...

—Sí?

—Et volia convidar.

—Convidar? A mi? A què?

11

—A berenar a casa. Demà.

—Ah! Oh! Bé, no sé si... —Dins el cap del noi hi ballaven un munt de preguntes.

—No saps si...? —interrogà amb els ulls i la veu en Lluís.

—No sé si podré perquè...

12 Cercava dins el cervell una excusa creïble: he d'acompanyar la meva germana a classe de dansa, tinc hora al perruquer, potser em farà mal la panxa, estic a règim, he d'anar al dentista... Res d'allò no li semblava adequat, però berenar amb aquell setciències? Amb aquell ratolí de biblioteca que no sabia ni xutar una pilota? Amb aquell noi que mai no es descambuixava, ni aixecava la veu, ni feia una carussa, ni s'arrugava la camisa, ni es trencava les ulleres? Quin pla! S'avorriria com un gripau, badallaria com una foca, estaria ensopit com un caragol a l'estiu. Però, en comptes d'un «no puc», li va sortir un:

—Entesos! A quina hora? Hi haurà croissants? I xocolata desfeta? I pernil? —Somreia mentre deia aquelles inconveniències que la

mare li hauria recriminat. Potser així l'espantaria i no el voldria tornar a convidar.

En Lluís no contestà aquelles preguntes. Simplement digué:

—T'espero a les cinc. No hi faltis —i se'n tornà per allà on havia vingut.

II

L'endemà, a les cinc, en Reinald va prémer el timbre del pis on vivia en Lluís. Era en un edifici voltat de jardí, antic i majestuós. Les portes eren enormes, feixugues, amb panys daurats, els sostres eren plens de relleus que representaven heures i flors, i l'escala estava encatificada. Esperava que obriria una minyona amb còfia, o un majordom amb llacet al coll com el de casa seva, o una mare amb talons i olor de perfum car. Però obrí en Lluís, que badà tant els ulls en veure'l que semblava que no es creia que el seu company hagués acudit a la cita, que era allà en carn i ossos, disposat a berenar amb ell.

—Passa. Anirem a la meva habitació —li va dir mentre li indicava el fons d'un ample passa-

dís guarnit amb retrats foscos de qui sap quins avantpassats oblidats.

Entraren al dormitori i en Reinald no va poder ofegar un crit de sorpresa:

—Tots aquests llibres són teus? Tots? —li demanà incrèdul.

16 L'habitació era gran, molt gran, amb un finestral que donava al jardí. I de les quatre parets, n'hi havia tres de cobertes de dalt a baix per prestatges atapeïts de llibres. Lloms de llibres de tots els colors i de totes les mides s'amuntegaven en totes les posicions imaginables, verticals, horitzontals, en diagonal. Omplien tots els racons dels prestatges fins a vessar. Verds, liles, grocs, negres, enquadernats en pell amb lletres daurades, virolats, gruixuts, prims, nous, vells.

En Lluís somrigué.

—Sí, són meus. Alguns són comprats, altres són heretats...

Aleshores en Reinald, sense voler, amollà aquella frase que sempre li havia semblat tan ridícula:

—I els has llegit tooooooooooots?

—És clar, tots aquests i molts més que no veus aquí. Alguns els he llegit jo i altres m'han llegit ells a mi.

—Que els llibres t'han llegit a tu? —mormolà en veu molt baixa. Això sí que no ho acabava d'entendre, però no gosà demanar què volia dir.

18

S'acostà als volums arrengrerats i començà a lletrejar els títols escrits als lloms: *L'i-lla del tre-sor*, *La vol-ta al món en vui-tan-ta di-es*, *Les a-ven-tu-res de Tom Saw-yer*, *Els tres mos-que-ters*, *Me-ca-nos-crit del se-gon o-ri-gen*, *Les a-ven-tu-res del pe-tit Ni-co-lau*, *E-mi-li i els de-tec-tius...* N'hi havia en idiomes diferents, que venien de molts països.

Però no tot eren llibres. Al costat de la finestra hi havia un tren elèctric, un tren de joguina magnífic muntat sobre una gran taula, amb locomotores que estiraven llargues fileres de vagon i moltes vies per recórrer, que feien giragonses, pujaven muntanyes, travessaven rius per damunt de ponts, creuaven per davant d'estacions en miniatura. I al costat de les vies hi havia cases, poblets, bosquets, viatgers amb maletes i cistells, animalons, llacs, cabanes. En Reinald s'hi embadalí.

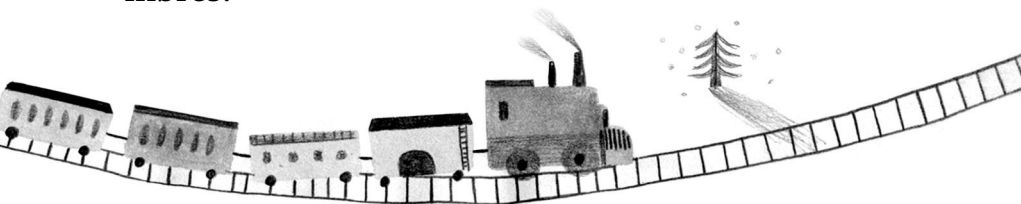
19

—Què hi fas, amb aquest tren?

—A tu què et sembla? Viatjar!

—Què vols dir? —demanà en Reinald.

—És molt senzill. El que més m'agrada del món és llegir. Llegir és viatjar sense moure't del lloc. Les paraules dels llibres dibuixen dins el teu cap els camins i els paisatges. A vegades, però, quan he llegit molta estona, m'agrada posar en marxa el tren i imaginar que torn a recórrer tots els llocs als quals he viatjat amb els llibres.

—Ho vols provar? —li demanà en Lluís mentre li oferia els comandaments.

20 Jugaren amb el tren una llarga estona. En Lluís era el maquinista de la locomotora blava, que traguava mercaderies delicades i valuoses i anunciava la seva presència amb un xiulet estrident. En Reinald dirigia la locomotora vermella, que arrossegava vagons atapeïts de viatgers desitjosos de córrer món i que, a més de xiular fort, deixava anar bavarades de fum blanc. Mentre pitjaven els comandaments elèctrics que feien anar els trens a més o menys velocitat, en Lluís li descrivia els paisatges singulars per on passaven, les sabanes immenses per les quals pasturaven zebres i girafes, els deserts de dunes inacabables, les riberes ornades del blanc de l'escuma del mar, les ciutats atrefegades i populosos, els rius solcats per grans vaixells de càrrega... Tot això, li deia, ho havia viscut en els llibres.

Sentir-se maquinistes i travessar el món de cap a cap els va fer venir gana. La taula parada

els esperava al menjador i berenaren de gust. Hi va haver tot el que —mig en broma— havia demanat en Reinald.

—Xocolata desfeta! I croissants de mantega!
—La boca se'ls feia aigua en sentir l'oloreta—. I una bolla de gelat de vainilla surant per damunt la xocolata calenta!

22 —I entrepans de pernil! —deia en Lluís—. D'aquell tan saladet!

Menjaren fins a estar ben tips i entre mos i mos parlaren dels companys de classe. Dels nois fatxendes, de les nenes tan ben mudades, dels professors exigents i de na Saliàndria. Na Saliàndria! Tots dos estaven intrigats amb aquella companya nova, tan especial. En parlar d'ella els tremolava una mica la veu i els ulls lluïen com un caliu encès. Els tenia desconcertats. Era tan misteriosa, tan diferent de les altres noies... Cap dels dos no era capaç de dir si els queia bé o malament, però tots dos sabien que la seva presència els inquietava.

Quan en Reinald tornà cap a casa portava davall el braç mitja dotzena de llibres que en Lluís li havia deixat. Aquesta vegada faria un esforç: els llegiria! Sempre els deixava a mitges, però es prometé a si mateix que aquells els llegiria. Les paraules de l'amic —ara ja el considerava un amic— li havien despertat la curiositat. Viatjar amb els llibres... Potser estava bé i ell no ho havia acabat de descobrir encara.